

Lausuntopyyntö Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta

Kunnanhallitus 18.08.2026 § 111
288/00.01.02.03/2026

Valmistelija

kunnanjohtaja Marjut Ahokas, marjut.ahokas@ilomantsi.fi

Väylävirasto pyytää lausuntoa Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta Lausuntopalvelun kautta 31.8.2026 mennessä.

Väyläverkon tulevaisuuden näkymistä on saatavilla aikaisempaa selkeämmin tietoa ohjelmakokonaisuuden myötä. Väyläviraston ohjelmakokonaisuuden muodostavat perusväylänpidon suunnitelma, suunnitteluohjelma, investointiohjelma ja ohjelmakokonaisuuden raportti, jotka toteuttavat valtakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa eli Liikenne 12-suunnitelmaa. Sidosryhmiltä kerätään näkemyksiä ohjelmakokonaisuudesta vuosille 2026 – 2034 kysymysten kautta ja palautteita hyödynnetään seuraavan ohjelmakokonaisuuden valmistelussa.

[Suora linkki Väyläviraston lausuntopyyntöön](#)

1. Toteuttaako ohjelmakokonaisuus mielestänne parhaalla mahdollisella tavalla Liikenne 12 -suunnitelmassa sille asetettuja tavoitteita ja linjauksia?
2. Perusväylänpidon suunnitelma: onko perusväylänpitoon osoitetun rahoituksen käyttö priorisoitu perustellusti ja vaikutukset kuvattu ymmärrettävästi?
3. Suunnitteluohjelma: mitä suunnittelukohteita tulisi edistää lähivuosina? Mitä perusteluja näiden edistämiseksi on?
4. Investointiohjelma: miten muuttaisitte ohjelmaa seuraavan päivityksen yhteydessä sille määritetyn talouskehityksen puitteissa? Millaisia positiivisia vaikutuksia muutoksella saavutettaisiin?
5. Ohjelmakokonaisuus: miten koette sen, että Väyläviraston ohjelmat esitetään nyt yhtenä kokonaisuutena?
6. Miten muuten haluatte kommentoida ohjelmakokonaisuutta?

Esittelijä

kunnanjohtaja Ahokas Marjut

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää todeta lausuntonaan Väyläviraston ohjelmakokonaisuudesta seuraavaa:

1.Kunta toteaa ohjelmakokonaisuuden toteuttavan pääosin Liikenne 12 -suunnitelman tavoitteita pitkäjänteisestä liikennejärjestelmän kehittämisestä ja väyläverkon hallinnan läpinäkyvyydestä. Ilomantsin kunta katsoo kuitenkin, että ohjelman alueelliset vaikutukset jäävät liian yleiselle tasolle.

Itärajan kuntien saavutettavuuden, huoltovarmuuden sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaaminen tulee huomioida nykyistä vahvemmin

väyläverkon kehittämisessä. Liikenneverkon merkitys korostuu erityisesti muuttuneessa turvallisuusympäristössä, jossa itäisen Suomen yhteyksien toimintavarmuudella on aiempaa suurempi kansallinen merkitys. Investointiohjelmassa onkin tunnistettu hankkeiden vaikutukset huoltovarmuuteen ja sotilaalliseen liikkuvuuteen, mitä kunta pitää oikeansuuntaisena lähtökohtana.

2.Ilomantsin kunta pitää perusteltuna sitä, että käytettävissä oleva rahoitus kohdennetaan ensisijaisesti liikenneturvallisuuden, väyläomaisuuden säilyttämisen sekä liikennöitävyyden turvaamiseen. Samalla kunta on huolissaan siitä, että niukka rahoitus kohdistuu pääosin vilkasliikenteiselle verkolle ja vähäliikenteisemmän tieverkon kunnon arvioidaan heikkenevän tulevana vuosina. Ilomantsin näkökulmasta erityisen tärkeää on Kantatie 74 liikennöitävyyden ja turvallisuuden turvaaminen, alemman tieverkon kunnossapito, metsäteollisuuden ja muun raskaan liikenteen kuljetusyhteyksien toimintavarmuus sekä matkailun ja yritystoiminnan saavutettavuuden varmistaminen. Kunta katsoo, että perusväylänpidon rahoitusta tulisi tulevaisuudessa vahvistaa erityisesti niillä alueilla, joilla vaihtoehtoisia liikkumis- ja kuljetusmuotoja on vähän ja etäisyydet palveluihin ovat pitkät.

3.Ilomantsin kunta pitää tärkeänä, että lähivuosina edistetään suunnittelukohteita, joilla vahvistetaan Itä-Suomen saavutettavuutta, tuetaan huoltovarmuutta ja kansallista turvallisuutta, turvataan elinkeinoelämän kuljetusedellytyksiä ja mahdollistetaan tulevien investointien toteuttaminen. Kunta korostaa erityisesti Karjalan radan kehittämiseen liittyvän suunnittelun jatkamista. Karjalan rata on Pohjois-Karjalan keskeinen valtakunnallinen liikenneyhteys, jonka kehittämisellä voidaan parantaa sekä henkilö- että tavaraliikenteen toimintavarmuutta, kapasiteettia ja kilpailukykyä. Karjalan radan kehittäminen on myös Pohjois-Karjalan maakunnan tärkeimpiä edunvalvontahankkeita.

4.Ilomantsin kunta katsoo, että investointiohjelmassa tulisi nykyistä vahvemmin painottaa hankkeita, jotka parantavat huoltovarmuutta, turvaavat itäisen Suomen saavutettavuutta, tukevat luonnonvara- ja metsäsektorin kuljetuksia ja vahvistavat alueiden elinvoimaa. Kunta pitää perusteltuna Karjalan radan kehittämiseen tähtäävien toimenpiteiden ja investointien edistämistä ohjelman tulevissa päivityksissä. Joensuu-Imatra -yhteysvälin kehittäminen parantaa Pohjois-Karjalan saavutettavuutta, kuljetusten tehokkuutta ja huoltovarmuutta sekä tukee koko maakunnan elinkeinoelämän kilpailukykyä. Lisäksi kunta esittää, että investointiohjelman valmistelussa arvioidaan nykyistä tarkemmin itärajan kuntien liikennejärjestelmän tarpeita ja niiden merkitystä kansallisen turvallisuuden näkökulmasta.

5.Ilomantsin kunta pitää hyvänä uudistuksena sitä, että Väyläviraston ohjelmat esitetään yhtenä kokonaisuutena. Menettely helpottaa ohjelmien keskinäisten yhteyksien ymmärtämistä, parantaa päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja tukee pitkäjänteistä liikennejärjestelmän kehittämistä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Toimenpiteitä varten ja tiedoksi

1. Lausuntopalvelu.fi